

vestligt (Storbritannien). Debatten afgang sig derved om muligt endnu mindre interesse i medlemskabet end på 21. generalforsamling, i hvilken forbindelse det dog må anføres, at debatten fandt sted sideløbende med behandlingen af Sydvestafrika-spørgsmålet i samme forum. Debatten koncentrede sig hovedsageligt om situationen i det sydlige Afrika og karakteriserede sig ved ikke at frembyde væsentlige nye synspunkter.

I. Debatten.

De kommunistiske landes indlæg indeholdt de sædvanlige angreb på vesten for opretholdelsen af koloniherrødderne, de vestlige monopolars økonomiske udnyttelse af koloniområderne og NATOs støtte til Portugal. I alle indlæggene blev USA, Storbritannien og Vesttyskland fremhævet som de faste støtter af regimerne i Sydafrika, Portugal og Sydrhodesia. I mange indlæg blev specielt Østtysklands holdning til kolonispørgsmålene fremhævet som modstykke til Vesttysklands politik. Et gennemgående træk i de kommunistiske indlæg var ønsker om mere publicitet omkring koloniproblemerne og deres behandling i koloniudvalget og om en analytisk rapport fra udvalget om medlemslandenes efterlevelse af FNs og særorganisationernes beslutninger i kolonispørgsmål. Ungarn efterlyste nye arbejdsmetoder i koloniudvalget, bl. a. — for at lette arbejdet for de mindre missioner — udarbejdelsen af kortfattede resuméer om de vigtigste spørgsmål indeholdende udvalgets konklusioner og rekommandationer.

De afro-asiatiske indlæg indeholdt de sædvanlige angreb på den „uhellige alliance“ i det sydlige Afrika, der blev støttet af magtfulde udenlandske økonomiske, finansielle og andre interesser beskyttet af stærke nationer uden for Afrika. Koloniudvalgets formand, Tanzanias ambassadør, fremhævede, at de afrikanske lande ønskede en fredelig løsning på problemerne i det sydlige Afrika, og at de derfor gang på gang havde presset for økonomiske sanktioner imod Portugal og Sydafrika. Kolonimagterne havde imidlertid behandlet alle afrikanske appeller med foragt og havde i realiteten erklæret de nationale frihedsbevægelser krig. Når en fredelig løsning på denne måde blev afvist, kunne det kun forventes, at de undertrykte

afrikanske befolkninger ville sætte sig til modværge med magt. De afrikanske lande havde intet ønske om at kritisere de vestlige magter som sådan, men bortset fra de skandinaviske lande syntes disse lande at have sat deres moralske principper over styr til fordel for de økonomiske gevinster, der kunne høstes fra undertrykkelsen af det afrikanske folk i det sydlige Afrika.

Den britiske repræsentant fandt, at debatten i 4. udvalg og i generalforsamlingen gav et forvrænget billede af afkoloniseringsprocessen, og mindede om, at efter kolonideklarationens vedtagelse for syv år siden var 19 territorier, der tidligere havde været under britisk administration, blevet selvstændige og medlemmer af FN, ligesom fem områder efter opnåelsen af selvstændighed havde valgt association med Storbritannien. Debatten var præget af tre hovedmisforståelser. For det første var det sydlige Afrikas problemer ikke koloniproblemer men raceproblemer; havde det modsatte været tilfældet, ville der ikke have været så store vanskeligheder ved at løse dem. For det andet var det en fejlagtig opfattelse, at en kolonibefolkning altid befandt sig i konflikt med den administrerende magt; situationen på Fiji-øerne og i de vestindiske stater var bevis herpå. Endelig var det en misforståelse, at øjeblikkelig afkolonisering under alle omstændigheder ville betyde øget frihed for befolkningen; man kunne blot tænke på Gibraltar. Den britiske repræsentant mindede om, at når Mauritius og Swaziland i 1968 opnåede fuld selvstændighed, ville der i områder administreret af Storbritannien — bortset fra Sydrhodesia og Hongkong — kun være knapt en million mennesker tilbage sammenlignet med 700 millioner i tidligere britisk administrerede områder, som nu havde opnået selvstændighed. Problemerne for den resterende ene million mennesker i en række små spredte territorier burde løses gennem et ansvarligt samarbejde mellem alle involverede medlemslande i FN.

II. Resolutionsforslaget.

Den 15. december 1967 forelagde formanden for koloniudvalget, Tanzanias ambassadør, et omfattende resolutionsforslag, som i sin præambulære del bl. a. beklager